

Innst. S. nr. 279

(2007–2008)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument nr. 8:110 (2007–2008)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Arne Sortevik, Ulf Leirstein, Hans Frode Kielland Asmyhr og Bård Hoksrud om en samlet plan for fullføring av utbyggingen av E18 Vinterbro i Akershus–Riksgrensen med avklart statlig finansiering

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen, så snart det er praktisk mulig, legge frem plan for en samlet og fullført utbygging av E18 Vinterbro i Akershus–Riksgrensen.

II

Stortinget ber Regjeringen om at planene må omfatte full statlig finansiering av prosjektet (prosjektfinansiering)."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Karita Bekkemellem, Eirin Faldet, Irene Johansen, Torstein Rudihagen, Tor-Arne Strøm og Truls Wickholm, fra Høyre, Øyvind Halleraker og Beate Heieren Hundhammer, fra Sosialistisk Venstreparti, Gjertrud Kjellesvik, fra Kristelig Folkeparti, Jan Sahl, fra Senterpartiet, Jenny Klinge,

og fra Venstre, Borghild Tenden, ser behovet for rasjonell framdrift i arbeidet med å ruste opp og bygge ut E18 fra Riksgrensen til Vinterbro i Akershus.

Flertallet mener imidlertid at denne saken må ses i sammenheng med øvrige satsinger, og at naturlig tidspunkt for behandling av saken er i forbindelse med Nasjonal transportplan 2010–2019.

Flertallet foreslår derfor at forslaget vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud, lederen Per Sandberg og Arne Sortevik, vil peke på at E18 fra Vinterbru i Akershus til Riksgrensen fremstår som et av landets mest omtalte prosjekter når det gjelder lovnader om opprustning og utbygging. Disse medlemmer vil peke på at alle lovnadene har stått i sterk kontrast til den fremdriften prosjektet har hatt. Senest i januar 2008 holdt prosjektet på å stoppe opp fordi det manglet bevilgninger for å sikre fortsatt fremdrift.

Disse medlemmer vil vise til at det nå mangler 1,2 mrd. kroner på å fullføre utbyggingen. Disse medlemmer vil peke på at utbyggingen av strekningen har vært avhengig av årlige bevilgninger, og at det har blitt bygget ut etappevis. Disse medlemmer mener at dette er en svært dårlig måte å bygge ut denne typen prosjekter på, og mener at utbyggingen av strekningen Vinterbro i Akershus til Riksgrensen/Ørje må bygges ut som et helhetlig og samlet prosjekt med full statlig finansiering. Disse medlemmer vil også peke på at helhetlig og fullfinansiert utbygging vil innebære at man kan få en langt raskere utbygging i forhold til den fremdriften som foreligger per i dag.

Disse medlemmer vil også peke på den svært viktige rollen stamvegstrekningen har både i

forhold til lokal og regional trafikk. I tillegg vil disse medlemmer peke at ca. 25 pst. av all landeveistrafikk ut og inn i landet benytter seg av denne strekningen. Disse medlemmer vil derfor også peke på at en forsert utbygging vil ha svært positive ringvirkninger for næringslivet i form av lavere kostnader. Utbyggingen vil bidra til at trafikksikkerheten på strekningen vil bli kraftig forbedret i forhold til dagens situasjon. Disse medlemmer vil også peke på at det for enkelte er viktig å synliggjøre forskjellige utbyggingsmodeller hvor OPS-modellen fremheves som den beste, mens andre snakker om "prosjektfinansiering" som den rette løsning. For disse medlemmer er det ikke så viktig hva løsningen skal hete, det er mye viktigere at man får etablert løsninger som sikrer forutsigbare rammer som igjen sikrer rask og helhetlig utbygging av vegprosjekter.

Disse medlemmer viser til spørsmål nr. 1107 fra stortingsrepresentant Arne Sortevik til samferdselsminister Liv Signe Navarsete, og til svaret:

"Spørsmål:

Det pågår diskusjon om justerte og nye finansieringsformer innenfor samferdselssektoren for å skaffe penger til flere prosjekter, raskere utbygging og på en måte som gir avklart og forutsigbar finansiering. En mulighet er å etablere egne statsselskap (foretak eller A/S) kun med et formål; gjennomføring av et prosjekt og med lånefinansiering. Hva må endres av eksisterende lover og forskrifter for å etablere egne selskaper direkte underlagt etatene (vegdirektoratet og jernbaneverket)?

Begrunnelse:

Et en-oppgaveselskap ("one-purpose company") kan etableres for gjennomføring av et stort prosjekt. Referanse for en slik løsning er Gardermobanen. Jeg ber om å få vurdert om det er bestemmelser i gjeldende lovverk, forskrifter eller evt. budsjetregelment som hindrer at en statlig etat kan opprette slike selskaper og la slike selskaper finansiere sitt eneste prosjekt som også er selskapets eneste oppgave med lån.

Svar:

Jeg kan ikke se at det i gjeldende lover og forskrifter er regler som er til hinder for å opprette et statlig aksjeselskap som skal ha ansvaret for å gjennomføre byggingen av et prosjekt, samt lånefinansiere denne byggingen. Eierskapet til et slikt selskap kan enten forvaltes av departementet eller Statens vegvesen eller Jernbaneverket. Opprettelsen av et slikt selskap må vedtas av Stortinget, bl.a. bevilgning av egenkapital."

På denne bakgrunn anbefaler disse medlemmer at det opprettes et eget statlig selskap underlagt Vegdirektoratet for gjennomføring av en samlet utbygging av E18 Vinterbro i Akershus–Riksgrensen/Ørje, og med en finansieringsløsning basert på

full statlig finansiering med statlig lån til et slikt selskap. Disse medlemmer understreker at en slik løsning sikrer avklart, forutsigbar og fullført finansiering, men at ulike metoder vedrørende bygging og drift kan brukes, herunder OPS-modell.

Disse medlemmer vil peke på at utbygging av effektive, sikre og miljøvennlige veier har vist seg svært lønnsomt å investere i. En fremskynding med en helhetlig og kontinuerlig ferdigstilling av utbyggingen vil derfor være lønnsom. Disse medlemmer mener at dette vil realisere de positive effektene for vekst og verdiskaping langt raskere enn dagens bevilgninger muliggjør.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen, så snart det er praktisk mulig, legge frem plan for en samlet og fullført utbygging av E18 Vinterbro i Akershus–Riksgrensen/Ørje.

II

Stortinget ber Regjeringen om at planen må omfatte full statlig finansiering av prosjektet."

Om OPS og prosjektorganisering

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på det uheldige i at store sammenhengende veiprojekt i Norge bygges ut stykkevis og delt. Disse medlemmer mener at dette er en svært urasjonell og fordyrende måte å bygge veier på. Erfaringer fra de tre OPS-prosjektene som er realisert og under realisering, tilsier løsninger som i langt sterkere grad gir byggherre mulighet til å utnytte materiell, arbeidskraft og finansielle ressurser på en mer optimal måte.

Disse medlemmer har også merket seg at Transportøkonomisk institutt (TØI) evalueringsrapport for OPS-modellen er meget positiv og anbefaler at man går videre med ordningen.

Disse medlemmer synes det er synd at næringsliv og befolkning skal lide, både med hensyn til dårligere trafikksikkerhet og framkommelighet, når evalueringsrapporten er så klar på at OPS-modellen utvilsomt er gunstig for store prosjekt og sammenhengende strekninger. Disse medlemmer vil derfor be om at Regjeringen snarest legger fram en sak om offentlig-privat samarbeid (OPS), og eventuell annen utradisjonell prosjektorganisering på grunnlag av evalueringsrapporten fra TØI.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om at det snarest legges fram en sak om offentlig-privat samarbeid (OPS) i samferdselssektoren på grunnlag av evalueringsrapporten fra Transportøkonomisk institutt."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet understreker at OPS-modellen først og fremst er en operasjonell metode for bygging og eventuelt også vedlikehold og drift av et prosjekt. Disse medlemmer mener bruken av en slik metode – og andre nye metoder for å effektivisere bygging, vedlikehold og drift av et samlet nasjonalt transportnett, bør utvikles og utvides. Disse medlemmer understreker at for Fremskrittspartiet er forutsetningen likevel at finansieringen av det nasjonale transportnettet skal skje med statlige midler.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen om at det snarest legges fram en sak om offentlig-privat samarbeid (OPS) i samferdselssektoren på grunnlag av evalueringsrapporten fra Transportøkonomisk institutt.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 2

I

Stortinget ber Regjeringen, så snart det er praktisk mulig, legge fram plan for en samlet og fullført utbygging av E18 Vinterbro i Akershus–Riksgrensen/Ørje.

II

Stortinget ber Regjeringen om at planen må omfatte full statlig finansiering av prosjektet.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:110 (2007–2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Arne Sortevik, Ulf Leirstein, Hans Frode Kielland Asmyhr og Bård Hoksrud om en samlet plan for fullføring av utbyggingen av E18 Vinterbro i Akershus–Riksgrensen med avklart statlig finansiering – vedlegges protokollen.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 5. juni 2008

Per Sandberg

leder

Jan Sahl

ordfører

